

**Współfinansowane z unijnego systemu handlu
uprawnieniami do emisji (Funduszu Modernizacyjnego)**

**OGŁOSZENIE O ZMIANIE PROGRAMU PRIORYTETOWEGO „CZYSTE POWIETRZE”
i rozpoczęciu naboru w na podstawie zmienionego Programu**

Zmiana Programu

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku (dalej: „WFOŚiGW”) ogłasza, że **od dnia 31 marca 2025 r. wchodzi w życie zmiana programu priorytetowego „Czyste Powietrze” (dalej: „Program”)**.

W dniu 31.03.2025 r. rozpoczyna się nabór wniosków o dofinansowanie, który będzie prowadzony w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze” zgodnie z:

1. Programem priorytetowym „Czyste Powietrze” oraz załącznikami nr 1 i nr 2 do Programu (koszty kwalifikowane),
2. Regulaminem naboru wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie dotacji w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”,
3. Oraz dostosowanymi do wymogów ww. dokumentów formularzami: wniosku o dofinansowanie, dokumentu podsumowującego audyt energetyczny, dyspozycji wypłaty zaliczki oraz wniosku o płatność wraz z instrukcjami ich wypełniania.

Uwaga: Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu nie dotyczą budynków wielorodzinnych oraz budynków nowobudowanych.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu są finansowane ze środków NFOŚiGW zgromadzonych na rachunku Funduszu Modernizacyjnego, o którym mowa w art. 10d dyrektywy 2003/87/WE, a kwota przeznaczona na realizację przedsięwzięć w ramach Programu wynosi 10 mld zł.

Ilekcóż w Programie oraz innych dokumentach programowych mowa jest o przedsięwzięciu – należy przez to także rozumieć inwestycję, o której mowa w art. 50a ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, w dokumentacji obowiązującej w ramach niniejszego naboru pojęcia te są używane zamiennie.

Dla kogo dofinansowanie?

W ramach zmian Programu dofinansowanie mogą otrzymać osoby fizyczne:

- będące przez okres co najmniej 3 lat przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie właścicielem/współwłaścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego lub wydzielonego w budynku jednorodzinnym lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą

wieczystą (w przypadku nabycia budynku lub lokalu w drodze spadku minimalny okres wskazany powyżej nie ma zastosowania),

- nie będące beneficjentem Programu w związku z realizacją przedsięwzięcia w innym budynku / lokalu mieszkalnych – dotyczy umów zawartych na podstawie wniosków o dofinansowanie złożonych od dnia 22.04.2024 r.
- W obecnie obowiązującym Programie na jeden budynek/lokal mieszkalny może zostać udzielona i wypłacona dotacja na podstawie jednego wniosku o dofinansowanie. Nie wlicza się do tej liczby wniosków, na podstawie których udzielono i wypłacono dofinansowanie:
 - w wersjach Programu obowiązujących do 28.11.2024 r. z wyjątkiem wniosków o dofinansowanie do kompleksowej termomodernizacji w rozumieniu Programu obowiązującego od 03.01.2023 r. do daty zawieszenia naboru wniosków o dofinansowanie 28.11.2024 r. W przypadku gdy wnioskodawca uzyskał już dofinansowanie do kompleksowej termomodernizacji nie może uzyskać dofinansowania w obecnym naborze;
 - w wersji Programu w zakresie Części 4) obowiązującej od 12.12.2024 r. do 30.11.2025 r.;
 - w wersji Programu, która będzie podstawą do przeprowadzenia ewentualnego, przyszłego naboru w zakresie dofinansowania do kotłów gazowych (terminy wejścia w życie i jej obowiązywania zostaną podane w odrębnym ogłoszeniu);

Trzy poziomy dofinansowania

Podstawowy poziom dofinansowania

Podstawowy poziom dofinansowania może uzyskać osoba fizyczna spełniająca powyższe wymogi oraz której:

- dochód roczny nie przekracza kwoty **135 000 zł**

Podwyższony poziom dofinansowania

Podwyższony poziom dofinansowania może uzyskać osoba fizyczna spełniająca wymogi wskazane w części „Dla kogo dofinansowanie” oraz której przeciętny miesięczny dochód na jednego członka jej gospodarstwa domowego wskazany w zaświadczeniu wydawanym przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy – Prawo ochrony środowiska, nie przekracza kwoty:

- **2 250 zł w gospodarstwie wieloosobowym,**
- **3 150 zł w gospodarstwie jednoosobowym (Uwaga:** w rozumieniu Programu pozostawanie w związku małżeńskim bez prawomocnie orzeczonej separacji oznacza zawsze prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego przez małżonków,).

W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej przez beneficjenta lub małżonka beneficjenta, w okresie liczącym od początku okresu branego pod uwagę do ustalenia wysokości dochodu na potrzeby zaświadczenia, o którym mowa powyżej, do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie, roczny przychód z tytułu prowadzenia każdej z tych działalności gospodarczych za rok kalendarzowy, za który ustalony został przeciętny miesięczny dochód wskazany w zaświadczeniu, o którym powyżej, nie przekroczył czterdziestokrotności kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów obowiązującego w grudniu roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o dofinansowanie. Przy czym przychód z działalności gospodarczej, o której mowa w zdaniu pierwszym, prowadzonej przez małżonka beneficjenta, badany jest w sytuacji, w której na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie nie była orzeczona prawomocnie separacja między małżonkami.

Najwyższy poziom dofinansowania

Najwyższy poziom dofinansowania może zostać udzielony na przedsięwzięcie realizowane z budynku / lokalu mieszkalnych, w którym **wskaźnik zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania przed rozpoczęciem przedsięwzięcia wynosi powyżej 140 kWh/(m²*rok).**

Najwyższy poziom dofinansowania może uzyskać osoba fizyczna spełniająca wymogi wskazane w części „Dla kogo dofinansowanie” oraz której przeciętny miesięczny dochód na jednego członka jej gospodarstwa domowego wskazany w zaświadczeniu wydawanym przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy – Prawo ochrony środowiska, nie przekracza kwoty:

- **1 300 zł w gospodarstwie wieloosobowym,**
- **1 800 zł w gospodarstwie jednoosobowym (Uwaga: w rozumieniu Programu pozostawanie w związku małżeńskim bez prawomocnie orzeczonej separacji oznacza zawsze prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego przez małżonków,).**

lub

ma ustalone prawo do otrzymywania **zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego**, potwierdzone w zaświadczeniu wydanym na wniosek Beneficjenta, przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, zawierającym wskazanie rodzaju zasiłku oraz okresu, na który został przyznany. Zasiłek musi przysługiwać w każdym z kolejnych 6 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia oraz co najmniej do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie.

W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej przez beneficjenta lub małżonka beneficjenta, w okresie liczonym od początku okresu branego pod uwagę do ustalenia wysokości dochodu na potrzeby zaświadczenia o dochodach, o którym mowa powyżej, do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie, roczny przychód z tytułu prowadzenia każdej z tych działalności gospodarczych za rok kalendarzowy, za który ustalony został przeciętny miesięczny dochód wskazany w ww. zaświadczeniu o dochodach, nie przekroczył dwunastokrotności kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów obowiązującego w grudniu roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o dofinansowanie. Warunek niebadany w przypadku przedstawiania zaświadczenia potwierdzającego ustalone prawo do otrzymywania zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego. Przy czym przychód z działalności gospodarczej, o której mowa w zdaniu pierwszym, prowadzonej przez małżonka beneficjenta, badany jest w sytuacji, w której na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie nie była orzeczona prawomocnie separacja między małżonkami.

Wraz z rozpoczęciem naboru beneficjenci będą korzystać z ogólnopolskiego systemu operatorów. Operatorzy będą bezpłatnie wspierać beneficjenta krok po kroku, od podjęcia decyzji o dofinansowaniu, przez realizację przedsięwzięcia aż do jego zakończenia i rozliczenia.

Najwyższy poziom dofinansowania jest dostępny tylko przy wsparciu operatora. Podobna sytuacja dotyczy dotacji z prefinansowaniem. W przypadku poziomu podwyższonego będzie to opcja do wyboru.

Intensywność dofinansowania

Intensywność dofinansowania dla Beneficjentów uprawnionych do:

1. podstawowego poziomu dofinansowania wynosi 40%
2. podwyższonego poziomu dofinansowania wynosi 70%

3. najwyższego poziomu dofinansowania wynosi 100%

Intensywność dofinansowania wskazana w powyższych punktach odnosi się do kosztów kwalifikowanych. Koszty kwalifikowane nie obejmują podatku od towarów i usług (VAT).

Rodzaje przedsięwzięć

Możliwy do realizacji w ramach Programu zakres przedsięwzięcia uzależniony jest od standardu energetycznego budynku (wskaźnika zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania) przed rozpoczęciem prac. Wprowadzony został również minimalny wymóg, który musi posiadać budynek po zakończeniu prac:

Lp.	Warunek wartości wskaźnika zapotrzebowania na energię użytkową do ogrzewania dla budynku/lokalu mieszkalnego		Możliwy zakres przedsięwzięcia
	przed rozpoczęciem przedsięwzięcia	po zakończeniu przedsięwzięcia	
1	poniżej 80 kWh/(m ² *rok)	poniżej 80 kWh/(m ² *rok)	tylko źródło ciepła
2	od 80 do 140 kWh/(m ² *rok)	w przypadku, gdy w ramach przedsięwzięcia wymieniane jest tylko źródło ciepła: <ul style="list-style-type: none">• brak zwiększenia	tylko źródło ciepła <i>lub</i> tylko termomodernizacja (jeśli już jest efektywne źródło ciepła)
		w przypadku, gdy w ramach przedsięwzięcia realizowana jest termomodernizacja (bez lub ze źródłem ciepła): <ul style="list-style-type: none">• nie więcej niż 80 kWh/(m²*rok), przy czym zmniejszenie wartości wskaźnika musi wynieść co najmniej 40%	<i>lub</i> termomodernizacja włącznie ze źródłem ciepła
3	powyżej 140 kWh/(m ² *rok)	nie więcej niż 140 kWh/(m ² *rok), przy czym zmniejszenie wartości wskaźnika musi wynieść co najmniej 40%	tylko termomodernizacja (jeśli już jest efektywne źródło ciepła) <i>lub</i> termomodernizacja włącznie ze źródłem ciepła

Dokumentami na podstawie, których określany i potwierdzany jest standard energetyczny budynku / lokalu przed i po realizacji przedsięwzięcia są:

- **audyt energetyczny** wraz z **dokumentem podsumowującym audyt energetyczny** (DPAE) wykonane **przed rozpoczęciem** realizacji przedsięwzięcia – określą jaki jest stan energetyczny budynku i jakie prace należy wykonać, żeby zmniejszyć zapotrzebowanie na energię do ogrzewania,

- **świadczenie charakterystyki energetycznej wykonane po realizacji** przedsięwzięcia – potwierdzi zmniejszenie zapotrzebowania na energię do ogrzewania.

Wszystkie ww. dokumenty muszą zostać sporządzone i podpisane **przez osobę wpisaną do rejestru osób uprawnionych do sporządzania świadectw charakterystyki energetycznej**.

Wyjątek stanowi sam audyt energetyczny, dla którego dla wniosków o dofinansowanie składanych w okresie przejściowym (4 miesiące od ogłoszenia nowego naboru) dopuszczony jest brak posiadania przez osobę przygotowującą audyt energetyczny ww. uprawnień.

Nowością w ogłaszanym naborze jest wymóg przeprowadzenia wspomnianego wyżej **audytu energetycznego przed rozpoczęciem każdego przedsięwzięcia**. Przygotowany audyt energetyczny przekazywany jest przez osobę sporządzającą bezpośrednio do Wnioskodawcy, który ma obowiązek przechowywać go aż do zakończenia okresu trwałości dofinansowywanego w ramach Programu przedsięwzięcia. Następnie osoba posiadająca wskazane powyżej uprawnienia wypełnia w systemie GWD formularz dokumentu podsumowującego audyt energetyczny, który po zatwierdzeniu i podpisaniu przekazuje Wnioskodawcy. **Dokument podsumowujący audyt energetyczny stanowi obowiązkowy załącznik do wniosku o dofinansowanie**.

Okres realizacji przedsięwzięcia i przedłużenie kwalifikowania kosztów w okresie przejściowym

Okres realizacji przedsięwzięcia może wynosić:

- dla dotacji oraz dotacji z prefinansowaniem: do 24 miesięcy od daty złożenia wniosku o dofinansowanie,

Poniesienie pierwszego kosztu kwalifikowanego (data wystawienia pierwszej faktury lub równoważnego dokumentu księgowego) może nastąpić nie wcześniej **niż sześć miesięcy** przed datą złożenia wniosku o dofinansowanie, z wyjątkiem wniosków o dofinansowanie składanych w terminie **czterech miesięcy** od daty uruchomienia nowego naboru, czyli od 31.03.2025 r., dla których rozpoczęcie przedsięwzięcia mogło nastąpić **od dnia 28.05.2024 r.**

Operatorzy

Rola operatora to nowość w Programie i polega na bezpłatnym, pełnym wsparciu beneficjenta krok po kroku, od podjęcia decyzji o chęci skorzystania z dofinansowania, przez realizację przedsięwzięcia aż do jego zakończenia i rozliczenia. W nowym Programie **najwyższy poziom dofinansowania możliwy jest tylko przez operatora**. W ramach poziomu podwyższonego skorzystanie ze wsparcia operatora jest opcjonalne, z wyjątkiem prefinansowania, gdzie jest obowiązkowe.

Lista operatorów działających na rzecz Beneficjentów Programu publikowana jest na stronie internetowej www.czystepowietrze.gov.pl oraz na stronach internetowych wfośigw

Prefinansowanie w ramach Programu

Prefinansowanie (zaliczka) w nowej odsłonie programu Czyste Powietrze możliwe jest **tylko przez operatora i tylko w najwyższym oraz podwyższonym poziomie dofinansowania**. Zaliczka wynosi do **35%** i jest uwarunkowana przedłożeniem wraz z wnioskiem o dofinansowanie maksymalnie 3 umów z wykonawcą/cami na realizację przedsięwzięcia (chodzi o usługi, dostawy lub roboty budowlane).

WFOŚiGW będzie wypłacał zaliczkę na konto wykonawcy na podstawie: dyspozycji złożonej przez beneficjenta, faktury zaliczkowej oraz listy sprawdzającej operatora, potwierdzającej spełnienie warunków programu.

Gdzie składać wnioski?

Wnioski o dofinansowanie w formie dotacji lub dotacji z prefinansowaniem w ramach Programu należy składać do **Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** obejmującego swoim działaniem teren województwa, w którym zlokalizowany jest budynek/lokal mieszkalny, którego dotyczy przedsięwzięcie.

Wnioski o dofinansowanie w formie dotacji lub dotacji z prefinansowaniem można składać **wyłącznie przez: serwis gov.pl** pod adresem <https://www.gov.pl/web/gov/skorzystaj-z-programu-czyste-powietrze> lub system **Generator Wniosków o Dofinansowanie (GWD)** pod adresem <https://gwd.nfosigw.gov.pl>:

- **wyłącznie w wersji elektronicznej, gdy Wnioskodawca dysponuje podpisem elektronicznym (podpis kwalifikowany lub profil zaufany),**
- **w przypadku braku podpisu elektronicznego, konieczne jest dostarczenie również wersji papierowej wniosku wraz z załącznikami z wymaganymi podpisami.**

Wersje papierowe wniosków o dofinansowanie można dostarczać:

- **za pośrednictwem gmin**, które zawarły porozumienia w sprawie ustalenia zasad wspólnej realizacji programu priorytetowego „Czyste Powietrze” z WFOŚiGW, lub
- przez nadanie do właściwego WFOŚiGW w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe (w latach 2016-2025 funkcję operatora wyznaczonego w rozumieniu tej ustawy pełni Poczta Polska S.A.) lub
- bezpośrednio do właściwego WFOŚiGW.

Wnioski o dofinansowanie w ramach podwyższonego poziomu dofinansowania z prefinansowaniem oraz wnioski o dofinansowanie z najwyższego poziomu dofinansowania, zarówno bez prefinansowania jak i z prefinansowaniem, można składać tylko przy udziale operatora programu czyste powietrze, poprzez konto grupowe operatora w systemie GWD.

Szczegółowe informacje o składaniu i rozpatrywaniu wniosków o dofinansowanie zawarte są w **Regulaminie naboru wniosków o dofinansowanie przedsięwzięć w formie dotacji w ramach programu priorytetowego „Czyste Powietrze”**.

Uwaga! Dofinansowanie w formie dotacji na częściową spłatę kapitału kredytu bankowego (o którym mowa w ust. 9.1 pkt 2 Programu) będzie dostępne w późniejszym terminie, informacja o rozpoczęciu naboru w tym zakresie będzie podana w odrębnym ogłoszeniu.